

RAPPORTAGE GEBIEDSONTZEGGING 2014/2015

Ik;

Elmar Willem Matthijs van Bunnik, hoofdagent van politie Nederland, Eenheid Midden Nederland, District Utrecht stad, Basisteam Utrecht Centrum, thans wijkagent Wijk-C en Voor- Breedstraat, Plompetorengracht en Omgeving van de binnenstad Utrecht,

verklaar het navolgende:

INLEIDING:

De wijk Utrecht Centrum bestaat uit een aantal subwijken waarvan de Breedstraatbuurt er een is. Het is een subwijk welke wordt omsloten door de Oudegracht, de Potterstraat, de Voorstraat, De Wittevrouwenstraat, de Wittevrouwenkade, het Wolvenplein, de Van Asch van Wijckskade en de Begijnkade.

Het is een subwijk met een grote diversiteit aan bewoners. Daarnaast zijn er horecagelegenheden, een drietal coffeeshops, diverse winkels, waaronder een slijterij en twee grote supermarkten. Ook was er raamprostitutie, zitten er twee middelbare scholen en zijn er drie opvanginstellingen voor dak- en thuislozen in of direct nabij de subwijk gevestigd. Verder ligt de subwijk direct aan het middelpunt van het centrum van Utrecht, de Neude. Daar worden het gehele jaar door activiteiten en festiviteiten georganiseerd welke vele mensen aantrekt.

De buurt heeft door alle voornoemde zaken een enorme aantrekkingskracht op dak- en thuislozen, alcoholverslaafden, harddrugsgebruikers en harddrugsdealers. Tevens heeft de buurt een enorme aantrekkingskracht op individuele jongeren en groepjes jongeren die softdrugs willen kopen en gebruiken. Ook heeft de buurt aantrekkingskracht op veelal beschonken mensen die de daar gevestigde cafés bezoeken.

Sinds dat in het winkelcentrum Hoog Catharijne en de directe omgeving, waaronder het Smakkelaarsveld harddrugsgebruikers en harddrugs dealers worden geweerd, heeft deze groep zich verplaatst naar de subwijk Breedstraatbuurt.

Veelvuldig komt het voor dat gebruikers van verdovende middelen woonachtig in opvanglocaties in andere wijken naar deze subwijk komen, om verdovende middelen te kopen en te gebruiken.

In september 2010 is gestart met de uitvoering van het instrument "Verblijfsontzeggingen Breedstraatbuurt en omgeving". Dit vanwege het feit dat er een ernstige verstoring van de openbare orde was. Hierbij is een gebied vastgesteld, waarin veroorzakers van overlast een gebiedsontzegging konden krijgen. Begin 2013 is de aanpak van drugsoverlast geëvalueerd door Bureau Berenschot. De conclusie was dat een intensivering nodig was. In september 2013 is door de driehoek een pakket aan extra maatregelen vastgesteld. Hierbij is ook de instructie voor de gebiedsontzegging aangepast. Vanaf dit moment was het mogelijk om een overlastgever bij de eerste APV-overtreding direct voor 24 uur uit het gebied te weren.

Vanaf die tijd heeft de politie in samenwerking met de nadrukkelijk zijn rol (taken en verantwoordelijkheden) gepakt met als gevolg dat de veiligheidssituatie verbeterd is. Zeer waarschijnlijk heeft het verdwijnen van de prostituees uit de Hardebollenstraat daar ook aan bijgedragen. In een door de gemeente uitgevoerde 3-meting, eind 2014, blijkt dat de integrale aanpak van het probleem, door de gemeente, zorg, THOR en politie, van bewoners en ondernemers zeer veel

Status: definitief

Deze drugs wordt openlijk verhandeld en gebruikt en regelmatig vindt dit plaats vol in het zicht van bewoners, ondernemers en bezoekers van de subwijk. Deze handel en gebruik van harddrugs heeft zodanige vormen aangenomen dat bewoners, ondernemers en bezoekers van de subwijk zich in hun veiligheidsgevoel voelen aangetast en dat het leefbaarheidgevoel ernstig is afgenomen. Deze geconcentreerde drugshandel werkt ook een toename van vermogens- en geweldsdelicten in de hand. De groep harddrugsgebruikers en harddrugsdealers zijn niet voor bewoners aanspreekbaar en stellen zich zeer intimiderend en bedreigend op als iemand hen aanspreekt op hun gedrag. Bewoners en ondernemers hebben veel last van harddrugsgebruikers en harddrugsdealers die verblijven in portieken van woningen en winkels, zitten op vensterbanken van woningen en winkels en verblijven in stegen. Daardoor durven bewoners en passanten deze stegen niet meer te gebruiken. Omdat er op veel plaatsen ruim zicht is of omdat er vaak iemand op de uitkijk gaat staan is het moeilijk om de gebruikers en dealers aan te pakken en de overlast te bestrijden.

De afgelopen 2 jaar is er in de Breedstraatbuurt een stevige daling van incidenten geconstateerd gepleegd door tippelaarsters. Door de tippelaarsters worden tegen betaling seksuele handelingen verricht in de openbare ruimtes. Tevens wordt er door deze tippelaarsters op en aan de openbare weg harddrugs gebruikt en met enige regelmaat gebedeld. De seksuele handelingen vinden openlijk plaats in het zicht van bewoners, ondernemers en bezoekers. Bovendien laten ze overal gebruikte condooms, verpakkingen en vieze tissues achter. Vermoedelijk mede door de sluiting van de raamprostitutie in de Hardebollenstraat is dit afgenomen. Wellicht door het wegblijven van de personen die voor de raamprostitutie kwamen, zijn de klanten voor de tippelaarsters ook weg.

Aantal gebiedsontzeggingen.

In de periode van 17 september 2010 tot augustus 2013 (het oude regime) zijn er in totaal 62 ontzeggingen aan in totaal 36 personen uitgereikt. Van de verblijfsontzeggingen zijn er 39 uitgereikt voor een week, 23 voor een maand.

- 2010 in totaal 19 ontzeggingen
- 2011 in totaal 18 ontzeggingen
- 2012 in totaal 16 ontzeggingen
- tot augustus 2013 in totaal 9 ontzeggingen

Alle verblijfsontzeggingen zijn uitgedeeld voor APV-overtredingen: drank- en/of drugsgebruik, hangen in portieken, overlast en hinder op straat, danwel overtreding van een aantal aangewezen artikelen van het Wetboek van Strafrecht. Bij het overtreden van een gebiedsontzegging zal er op gestuurd worden de verdachte direct een dagvaarding uit te reiken.

Vanaf 1 oktober 2013 (het nieuwe regime met de 24-uurs ontzegging bij de eerste overtreding) zijn de cijfers als volgt.

	2013	2014	2015*
24-uursontzegging	33	178	36
1 maand	0	37	7
2 maanden	0	16	5

* tot 1 juli 2015

Alle verblijfsontzeggingen zijn uitgedeeld voor APV-overtredingen: drank- en/of drugsgebruik, hangen in portieken, overlast en hinder op straat, danwel overtreding van een aantal aangewezen artikelen van het Wetboek van Strafrecht. Bij het overtreden van een gebiedsontzegging zal er op gestuurd worden de verdachte direct een dagvaarding uit te reiken.

Er zijn diverse personen bekeurd en er hebben diverse personen een ontzegging gehad. Momenteel is (onderzoeksdatum 24 juni 2015) het dat er 120 personen in de politiesystemen staan die één (1) of meerdere bekeuringen hebben gehad of andere overtredingen hebben gepleegd binnen 1 jaar tijd. Dit betekent dat deze personen bij een nieuwe overtreding in aanmerking komen voor een gebiedsverbod van 1 of 2 maanden.

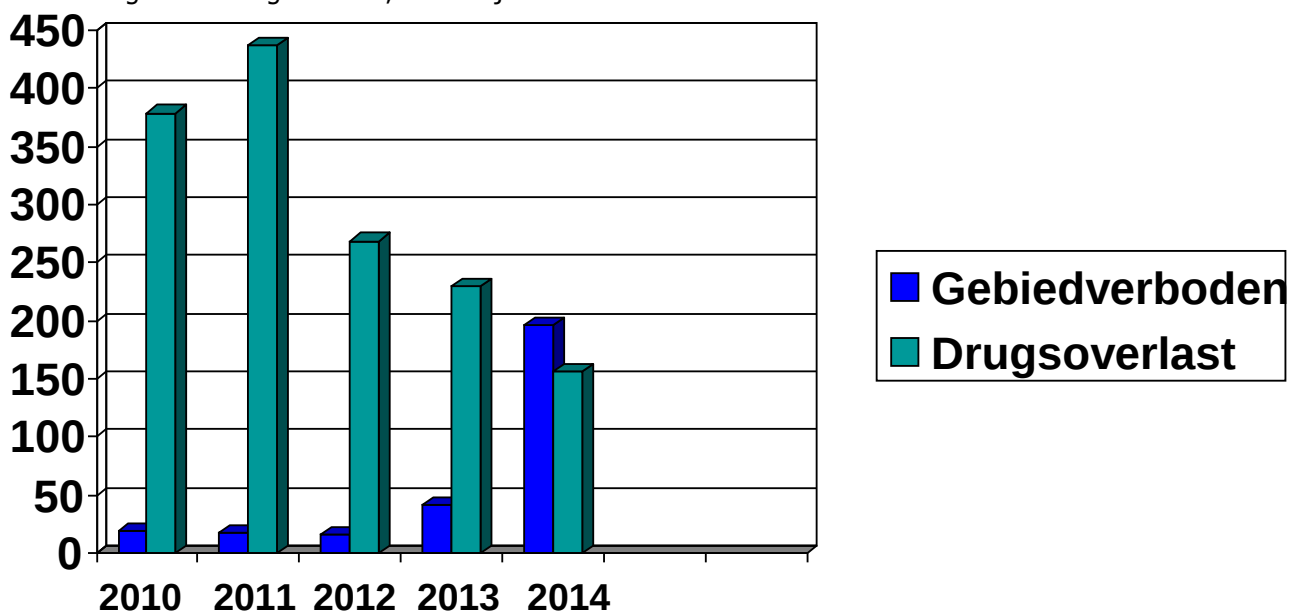
Conclusie

2013 geeft een vertekend beeld omdat de maatregel op 1 oktober is ingaan.

Uit de cijfers is af te leiden dat er met de in werking treden van de maatregel, zoals deze nu is, er een fikse stijging is van het aantal uitgeschreven gebiedsverboden. Dit is te verklaren door de introductie van de 24-uurs ontzegging bij de eerste overtreding en door de wijziging van de voorwaarden om een gebiedsverbod uit te schrijven. Voorheen waren er andere voorwaarden gesteld aan het uitschrijven van een ontzegging, namelijk eerst een aantal bekeuringen en daarna pas een ontzegging.

Voor 2015 geldt de situatie tot 1 juli. De ervaring leert dat in de zomermaanden meer ontzeggingen worden uitgereikt. De inschatting is dat we op ca. 100 24-uurs ontzeggingen uit komen.

De intensieve aanpak, waaronder het nieuwe regime van verblijfsontzeggingen, werkt duidelijk door in de meldingen van drugsoverlast, zoals blijkt uit de onderstaande tabel.

De conclusie is duidelijk. De verblijfsontzegging is een essentiële maatregel voor het aanpakken van de (drugsoverlast). Het niet continueren van deze maatregel zal onvermijdelijk weer zorgen voor een toename van de overlast.

VERWACHTING 2015-2017

De verwachting is dat, indien de maatregel onverminderd van kracht blijft, er een daling in overlast zal blijven. Tevens is momenteel de verwachting dat, mits de omstandigheden in de wijk niet veranderen, er minder gebiedsverboden uitgeschreven zullen gaan worden door het succes van de aanpak. Vermoedelijk is de piek in de gebiedsverboden geweest.

Door de gemeente is een driemeting verricht. Het daarin gestelde doel om de overlast op het zelfde niveau te krijgen als het binnenstad gemiddelde is nog niet behaald.

Tevens is gebleken dat de veiligheidsgevoelens van de bewoners en ondernemer nog niet mee gaat met de afname van de van de overlast. De verwachting met betrekking tot de gepleegde feiten, te weten drugsgerelateerde incidenten, variërend van overlast tot zware vormen van criminaliteit, is dat hier ook een afname van zal zijn. Vermoedelijk zal dit indien de maatregel onverminderd van kracht blijft, terug zakken tot het gewenste voornoemde niveau.

Voor verdere bijzonderheden over deze gegevens verwijs ik naar de door de gemeente uitgevoerde Evaluatie van de overlast in de Breedstraatbuurt - 2014 3-meting, december 2014

BEVINDINGEN:

Wij, wijkagenten, hebben regelmatig contact met bewoners en ondernemers. Uit deze gesprekken blijkt dat de bewoners en ondernemers vinden dat de overlast is afgenomen echter nog steeds aanwezig is. Ook wij, verbalisanten, delen deze ervaring. In ons dagelijks werk zien wij nog steeds met enige regelmaat de intimiderende houding van de groep dak- en thuislozen, alcoholverslaafden, harddrugsgebruikers en harddrugsdealers wat zorgt voor een minder veilige en minder prettige sfeer in de buurt. Overigens horen wij ook de positieve ervaringen van de bewoners en de ondernemers ten opzichte van de aanpak zoals deze nu ingezet is. Men ziet dat het effect heeft en men uit dit ook naar de politie en naar Toezicht en Handhaving van de Gemeente Utrecht. Tevens zien wij dat er een positieve verandering plaats vindt in de Breedstraatbuurt. Er komen bijvoorbeeld nieuwe ondernemers die panden opknappen in de Voorstraat en dit draagt ook bij aan een positieve sfeer.

De bewoners en ondernemers geven aan dat wanneer de politie en/of de afdeling toezicht en handhaving niet in de omgeving is de overlast snel weer terug komt. Wel blijkt dat wanneer er aan aantal mensen een ontzegging hebben het een stuk rustiger is in de wijk daar de "kern" van het probleem tijdelijk uit de wijk is verwijderd door toepassing van de maatregelen. Door het toepassen van de verblijfsontzeggingen kan de doelgroep minder makkelijk een "vaste hangplek" creëren in deze subwijk.

Momenteel wordt er door ons wijkagenten meer informatiegestuurd opgetreden. De Breedstraatbuurt wordt nadrukkelijk meegenomen in het reguliere surveillance patroon. Er is een integrale monitoring van het gebied binnen het operationeel overleg en het strategisch overleg Breedstraatbuurt. Indien er sprake is van een plotselinge (explosieve cq niet verklaarbare) toename van incidenten zal er een situatie ontstaan dat de inzet, op basis van actualiteit, geïntensiveerd moet worden. Dat zal in overleg met de partners blijven plaats vinden. Het normstellend optreden blijft onverminderd van kracht. Blijf vooral strak de grens stellen binnen het gebied. Op die manier houden wij de situatie beheersbaar. De politie blijft nadrukkelijk het contact zoeken met bewoners en ondernemers en wij halen dealers en gebruikers uit de anonimiteit door hen aan te spreken en te corrigeren. Acties blijven worden georganiseerd onder de leiding van de wijkagenten. Zij zullen nadrukkelijk blijven monitoren en scherp blijven op de actualiteit.

RESULTATEN TOT DUSVER:

De intensivering van het toezicht was er op gericht om de negatieve trend t.a.v. de drugs gerelateerde overlast te doorbreken. Dit is gedeeltelijk gelukt. De inzet van de politie in samenwerking met de afdeling toezicht en handhaving lijkt positief bij te dragen als het gaat om het creëren van een trendbreuk aan de drugsgerelateerde overlast en criminaliteit. Nu is het zaak om dit te behouden en de positieve trend die er nu is ingezet te behouden.

Uit ervaring leert ons dat de problematiek vaak voor langere duur blijft bestaan in dit aangewezen gebied. Het behoud van de maatregel als zodanig draagt er aan bij dat overlastplegers uit het gebied gehouden kunnen worden.

AANBEVELING:

Datum: 10 september 2015

Auteur: E.W.M. van Bunnik

- 5 -

Status: definitief

Gezien bovenstaande bevindingen bevelen wij, verbalisanten, aan om:

- De verblijfsontzegging als bedoeld in artikel 2:3 lid 1 van de Algemene Plaatselijke verordening met 3 jaar te verlengen om het structurele karakter te behouden. Hierdoor houden we de problematiek beheersbaar.
- Om de instructie t.b.v. de verblijfsverboden te behouden zoals deze nu in werking is. Dus het model met 24-uurs verwijderingbevelen en de daarop volgende fasering van 1 maand en 2 maanden.
- Het werkgebied waarvoor de verblijfsontzegging kan worden toegepast ongewijzigd te laten.

Waarvan door mij op ambtsbelofte is opgemaakt deze rapportage dat ik sloot en ondertekende te Utrecht, op 30 juni 2015.

E.W.M. van Bunnik (ambtsbelofte)

BIJLAGE:**Overzicht maatschappelijke klasse (zoveel mogelijk conform pagina 4 van de aanwijzing Breedstraatbuurt/Bemuurde Weerd en omgeving krachtens artikel 2:3 Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010).**

Aantal van maatschappelijkeklasse	Jaar MP ▼		
maatschappelijkeklasse ▼	2013	2014	2015
BEDREIGING	45	29	20
DIEFSTALANDERVERVOERMIDDEL	1	1	
DIEFSTALBROMFIETS/SNORFIETS	7	12	4
DIEFSTALFIETS	152	183	76
DIEFSTALIN/UITBEDRIJF/KANTOOR(NIETGEKWAL.)	9	7	5
DIEFSTALIN/UITWONING(NIETGEKWAL.)	8	9	5
DIEFSTALPERSONENAUTO	15	7	1
DIEFSTALUIT/VANAFANDEREVERVOERMIDDELEN	7	9	4
DIEFSTALUIT/VANAFPERSONENAUTO	69	66	18
DOODSLAG/MOORD	4	4	2
GEKWAL.DIEFSTALIN/UITWONING	24	28	5
GEKWAL.DIEFSTALMETGEWELDIN/UITWONING	2		2
HANDELE.D.HARD-DRUGS(LIJST1)	15	9	3
HANDELE.D.SOFTDRUGS(LIJST2)	4	3	
HANDELVUURWAPENS		1	
OPENLIJKEGEWELDPLEGINGTEGENGOEDEREN	2	1	
OPENLIJKEGEWELDPLEGINGTEGENPERSONEN	21	11	5
OVERIGE(EENVOUDIGE)DIEFSTAL	306	166	67
OVERIGEDIEFSTALLENMETGEWELD	1	1	1
OVERIGEDRUGSDELICTEN	4	4	1
OVERIGEGEKWAL.DIEFSTAL	6	6	2
OVERLASTDOORVERWARD/OVERSPANNENPERSOON	55	40	26
OVERLASTIVMALCOHOL/DRUGS	182	131	45
OVERLASTPROSTITUTIE	3	3	
OVERLASTZWERVERS	38	52	18
STRAATROOF	20	17	4
VERNIELINGOVERIGEOBJECTEN	38	39	17
VERNIELINGVAN/AANAUTO	17	16	3
VERNIELINGVAN/AANOPENBAARGEBOUW	4	1	1
WINKELDIEFSTAL	72	36	35
WINKELDIEFSTALMETGEWELD	2	3	1
ZAKKENROLLERIJ/TASSENROLLERIJ	136	77	37
ZWAREMISHANDELING	10	7	6
Eindtotaal	1279	979	414

Opmerking verbalisant:

De laatste kolom in bovenstaand overzicht is gemeten tot 1 juni 2015.

Datum: 10 september 2015

Auteur: E.W.M. van Bunnik

- 7 -

Status: definitief

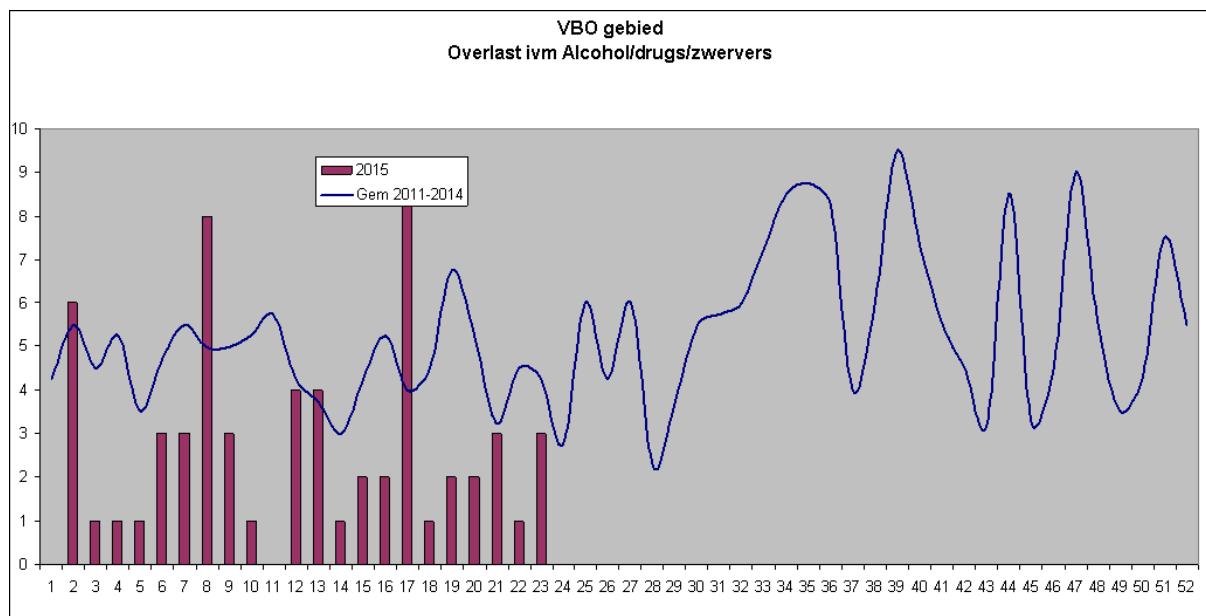
Door wijzigingen in het politiesysteem met betrekking tot de maatschappelijke klasse waaronder incidenten weg geschreven worden is het niet mogelijk dezelfde tabel te genereren zoals weergegeven op pagina 4 van de aanwijzing Breedstraatbuurt/Bemuurde Weerd en omgeving krachtens artikel 2:3 Algemene plaatselijke verordening Utrecht. Tevens kunnen cijfers van ogenschijnlijk gelijke maatschappelijke anders zijn, vanwege het feit dat verschillende incidenten samengevoegd (of uitgesplitst) zijn tot 1 (of meerdere) maatschappelijke klasse(n).

Drugs gerelateerde maatschappelijk klasse

Alle DRUGS gerelateerd maatschappelijke klasse

maatschappelijke klasse	(Meerdere items)
-------------------------	------------------

Aantal van Dagdeel (MP)	Jaar MP				
Dagdeel (MP)	2012	2013	2014	2015	Eindtotaal
00:00-05:59	68	90	66	27	251
06:00-11:59	34	26	13	3	76
12:00-17:59	75	38	27	12	152
18:00-23:59	92	76	51	11	230
Eindtotaal	269	230	157	53	709

maatschappelijke klasse	(Meerdere items)
-------------------------	------------------

Aantal van Dagdeel (MP)	Jaar MP				
Subbuurt	2012	2013	2014	2015	Eindtotaal
BREEDSTR PLOMPET DOM NEUDE	139	103	76	23	341
JANSKERK	89	80	56	20	245
NOBELSTRAAT E.O.	28	15	10	5	58
WIJK C-OOST	3	12	5	2	22
LAUWERECHT-ZUID	4	12	2		18
VOGELENBUURT	5	3	4	1	13
L ELISABETH MARIA		2	2		4
LANGE NIEUWSTR-ZD			2	1	3
WIJK C-WEST		3			3
GEERTEBUURT	1				1
TUINWIJK-OOST				1	1
Eindtotaal	269	230	157	53	709

Opmerking verbalisant:

De hierboven vermelde cijfers voor 2015 zijn allen gemeten tot 1 juni 2015!